

Nehemias

¹ Amo ini ang estorya parte sa mga ginpanghimo ni Nehemias nga anak ni Hacalia.

Ang Pangamuyo ni Nehemias para sa Jerusalem

Sang ikasiyam nga bulan, nga amo ang bulan sang Kislev, sadtong ika-20 nga tuig sang paghari ni Artaserkses sa Persia, didto ako sa napaderan nga siyudad sang Susa.

² Nagkadto sa akon didto ang isa sa akon mga utod nga si Hanani halin sa Juda kaupod ang pila ka lalaki. Ginpamangkot ko sila parte sa Jerusalem kag sa mga Judio nga nagbalalik halin sa pagkabihag sa Babilonia.*

³ Nagsabat sila, “Ginabudlayan gid ang mga nagbalalik sa Juda, kag ginapakahuy-an sila sang mga katawhan sa palibot nila. Kag hasta subong guba ang pader sang Jerusalem kag sunog ang mga puwertahan sini.”

⁴ Pagkabati ko sadto, nagpungko ako kag naghibi. Pila ka adlaw nga nagpangasubo ako, nagpuasa, kag nagpangamuyo sa presensya sang Dios sang langit.†

⁵ Siling ko, “GINOO, Dios sang langit, gamhanan ka kag makatilingala nga Dios. Ginatuman mo ang imo kasugtanan nga may paghigugma sa mga

* **1:2** nga nagbalalik halin sa pagkabihag sa Babilonia: ukon, nga nakaluwas sa pagkabihag sa Babilonia † **1:4** Dios sang langit: ukon, Dios nga ara sa langit; ukon, Dios nga naghimo sang langit; ukon, Dios nga labaw sa tanan

nagahigugma sa imo kag nagatuman sang imo mga sugo.

⁶ Ako nga imo alagad nagapangamuyo adlaw-gab-i para sa katawhan sang Israel nga imo mga alagad. Pamatii ako kag sabta ang akon pangamuyo. Ginatuad[‡] ko sa imo ang mga sala sang mga Israelinhon, pati ang akon mga sala kag ang mga sala sang akon mga katigulangan.

⁷ Malain gid ang amon ginhimo kontra sa imo. Wala namon gintuman ang imo mga sugo kag mga pagsulundan nga ginhatag mo sa amon paagi kay Moises nga imo alagad.

⁸ “Dumduma ining ginsiling mo sadto kay Moises: ‘Kon kamo nga mga Israelinhon indi magmat-inumanon sa akon, laptahon ko kamo sa iban nga mga nasyon.

⁹ Pero kon magbalik kamo sa akon kag magtuman sang akon mga sugo, bisan maglapta pa kamo sa pinakamalayo nga lugar, tipunon ko kamo liwat sa lugar nga akon ginpili nga padunggan ako.’

¹⁰ “Kami imo mga alagad kag katawhan nga imo ginluwas paagi sa imo puwerte nga gahom kag kusog.

¹¹ Ginoo, pamatii ang akon pangamuyo, nga imo alagad, kag ang pangamuyo sang iban mo pa nga mga alagad nga nalipay sa pagtahod sa imo. Hatagi ako subong sang kadalag-an sa akon pagpangabay sa hari. Kag kabay pa nga pakitaan niya ako sang kaayo.”

Sadto nga panahon, ako ang manugserbi sang ilimnon sang hari.

[‡] **1:6** *Ginatuad: ukon, Ginasugid*

2

Nagkadto si Nehemias sa Jerusalem

¹ Sang *nahauna nga bulan, nga amo ang* bulan sang Nisan, sadtong ika-20 nga tuig sang paghari ni Artaserkses, nagserbi ako sang bino sa hari. Sadto lang niya ako nakita nga masubo.

² Gani ginpamangkot niya ako, “Ngaa masinulub-on ka nga wala ka man sing sakit? Siguro may problema ka.” Kinulbaan gid ako,

³ pero nagsabat ako sa hari, “Kabay pa nga magkabuhi ka sing malawig, Mahal nga Hari. Masinulub-on ako tungod kay ang siyudad nga ginlubngan sang akon mga katigulangan guba kag ang mga puwertahan sini sunog.”

⁴ Nagpamangkot ang hari, “Ti, ano ang imo gusto?” Nagpangamuyo ako sa Dios sang langit,*

⁵ kag pagkatapos nagsabat ako sa hari, “Kon puwede, Mahal nga Hari, kag kon nalipay ka sa akon, gusto ko kuntani nga magpuli sa Juda, para patindugon liwat ang siyudad nga sa diin ginlubong ang akon mga katigulangan.”

⁶ Nagpamangkot sa akon ang hari samtang ang rayna nagapungko sa iya tupad, “Ano ka kadugay didto, kag san-o ka mabalik?” Nagsiling ako kon san-o ako mabalik, kag ginsugtan niya ako.

⁷ Nagpangabay man ako sa hari, “Kon puwede, Mahal nga Hari, hatagi ako sang mga sulat para sa mga gobernador sang probinsya sa west sang Euphrates, para tugutan nila ako nga mag-agi sa ila teritoryo sa akon nga pagpuli sa Juda.

* **2:4** *Dios sang langit: ukon, Dios nga ara sa langit; ukon, Dios nga naghimo sang langit; ukon, Dios nga labaw sa tanan*

⁸ Kag kon mahimo hatagi man ako sang sulat para kay Asaf, ang nagabantay sang imo kakahuyan, para hatagan niya ako sang mga kahoy nga gamiton sa paghimo sang puwertahan sang mabakod nga kuta sa tupad sang templo, kag sa pagpatindog sang pader sang siyudad kag sang balay nga akon pagaestaran.” Gintuman sang hari ang akon mga ginpangabay sa iya tungod sa kaayo sang Dios sa akon.

⁹ Sang paghalin ko, ginpaupdan pa ako sang hari sang mga opisyal sang mga soldado kag sang mga manugkabayo. Kag pag-abot ko sa west sang Euphrates, ginhatag ko sa mga gobernador ang sulat sang hari.

¹⁰ Pero sang mabatian ni Sanbalat nga taga-Horon kag ni Tobia nga isa ka opisyal nga Ammonhon nga nag-abot ako sa pagbulig sa mga Israelinhon, nangakig gid sila.

Gintan-aw ni Nehemias ang mga Pader sang Jerusalem

¹¹ Pagkaligad sang tatlo ka adlaw halin sang pag-abot ko sa Jerusalem,

¹² naglakat ako sang tungang gab-i upod sang pila ko ka kaupdanan. Wala ko ginsugid bisan kay sin-o ang nabatyagan ko nga gusto ipahimo sang Dios sa akon parte sa Jerusalem. Wala ako sing iban nga sapat nga dala luwas lang gid sa donkey nga akon ginasakyan.

¹³ Nagguwa ako sa Puwertahan nga Nagaatubang sa Pulopatag kag nagkadto sa Bubon sang Dragon[†] hasta sa may Puwertahan

[†] **2:13** *Dragon: ukon, Man-og; ukon, Jackal*

sang Ginahabuyan sang Basura. Gintan-aw ko sing maayo ang naguba nga mga pader sang Jerusalem kag ang mga puwertahan sini nga nagkalasunog.

¹⁴ Nagpadayon ako sa Puwertahan nga Pakadto sa Tuburan hasta sa palaligusan sang hari, pero indi didto makaagi ang akon donkey.

¹⁵ Gani nagtaklad na lang ako sa *Kidron nga ililigan* sang tubig, kag sige ang akon tan-aw sang mga pader sadto nga gab-i. Pagkatapos nagbalik ako kag didto liwat nag-agi sa Puwertahan nga Nagaatubang sa Pulopatang.

¹⁶ Wala nakahibalo ang mga opisyal *sang siyudad* kon diin ako naghalin kag kon ano ang akon ginhimo. Kay wala pa gid ako sing may ginsugiran nga Judio parte sa akon plano, bisan ang mga pari, mga pangulo, mga opisyal, kag ang iban pa nga ara sa administrasyon.

¹⁷ Pero karon nagsiling ako sa ila, “Nakita ninyo ang makaluluoy nga kahimtangan sang aton siyudad. Guba ang Jerusalem kag sunog ang iya mga puwertahan. Patindugon ta liwat ang mga pader sang Jerusalem para indi na kita mahuy-an.”

¹⁸ Ginsilingan ko man sila kon daw ano kaayo sang Dios sa akon kag kon ano ang ginsiling sang hari sa akon. Nagsabat sila, “Sige, patindugon ta liwat ang mga pader.” Gani nagpreparar sila para umpisahan ining maayo nga buluhaton.

¹⁹ Pero sang mabalitaan ini ni Sanbalat nga taga-Horon, ni Tobia nga isa ka opisyal nga Ammonhon, kag ni Geshem nga Arabo, ginyaguta nila kami kag ginkadlawan. Nagsiling sila, “Ano

inang inyo ginahimo? Nagaplano bala kamo sa pagrebelde sa hari?”

²⁰ Ginsabat ko sila, “Magmadinalag-on kami paagi sa bulig sang Dios sang langit. Kami nga iya mga alagad magaumpisa sa pagpatindog *sang mga pader sang Jerusalem*. Pero kamo wala gid sing labot ukon kinamatarong sa Jerusalem, kag wala man kamo sing parte sa iya kasaysayan.”

3

Ginpatindog Liwat ang mga Pader sang Jerusalem

¹ Ang nagpatindog sang Puwertahan sang mga Karnero amo sila ni Eliashib nga pangulo nga pari kag ang iya kaupod nga mga pari. Pagkatapos nila takod sang mga sira, gindedikar nila ini sa Dios. Ginpatindog man nila kag gindedikar ang mga pader hasta sa Tore sang Isa ka Gatos* kag sa Tore ni Hananel.

² Ang nagpatindog sang sunod nga parte sang pader amo ang mga taga-Jerico, kag sunod sa ila amo si Zacur nga anak ni Imri.

³ Ang nagpatindog sang Puwertahan sang mga Isda† amo ang mga anak ni Hasenaa. Ginbutangan nila ini sang mga hamba, gintakod ang mga sira, kag ginhimuan sang mga trangka.

⁴ Ang nagpatindog sang sunod nga parte sang pader amo si Meremot nga anak ni Uria kag apo

* **3:1** *Tore sang Isa ka Gatos*: Siguro ang “isa ka gatos” amo ang iya kataason ukon ang kadamuon sang halintang sang iya hagdanan.

† **3:3** *Puwertahan sang mga Isda*: Siguro diri ginapaagi ang mga isda nga ginadala sa siyudad.

ni Hakoz. Ang sunod sa ila amo si Meshulam nga anak ni Berekia kag apo ni Meshezabel. Ang sunod pa gid amo si Zadok nga anak ni Baana.

⁵ Kag ang sunod sa iya amo ang mga taga-Tekoa. Pero ang ila mga pangulo indi magtuman sa ginapahimo sang ila mga manugdumala sa trabaho.

⁶ Ang nagpatindog sang Daan nga Puwertahan[‡] amo si Joyada nga anak ni Pasea kag si Meshulam nga anak ni Besodea. Ginbutangan nila ini sang mga hamba, gintakod ang mga sira, kag ginhimuan sang mga trangka.

⁷ Ang nagpatindog sang sunod nga parte sang pader amo sila ni Melatia nga taga-Gibeon, Jadon nga taga-Meronot, kag ang mga lalaki nga taga-Gibeon kag taga-Mizpa. Ini nga mga lugar sakop sang gobernador sang probinsya sa west sang Euphrates.

⁸ Ang nagpatindog sang sunod pa gid nga parte sang pader amo si Uziel nga platero, nga anak ni Harhaya. Ang sunod sa iya amo si Hanania nga manughimo sang pahamot. Ginpatindog nila ato nga parte sang pader sang Jerusalem hasta sa Malapad nga Pader.

⁹ Ang sunod sa ila amo ang anak ni Hur nga si Refaya, nga pangulo sang katunga nga distrito sang Jerusalem.

¹⁰ Ang sunod sa iya amo si Jedaya nga anak ni Harumaf. Ginpatindog niya ang parte sang pader malapit sa iya balay. Ang sunod sa iya amo si Hatush nga anak ni Hashabnea.

[‡] **3:6** *Daan nga Puwertahan: ukon, Puwertahan ni Jeshana*

¹¹ Ang nagpatindog sang sunod pa gid nga parte sang pader kag sang tore nga may mga hurno amo sila ni Malkia nga anak ni Harim kag Hashub nga anak ni Pahat Moab.

¹² Ang sunod sa ila amo ang anak ni Halohesh nga si Shalum, nga pangulo sang katunga nga distrito sang Jerusalem. Ginbuligan siya sang iya mga anak nga babayi.

¹³ Ang nagpatindog sang Puwertahan nga Na-gaatubang sa Pulopatag amo si Hanun kag ang mga taga-Zanoa. Gintakod nila ang mga sira sini, kag ginhimuan sang mga trangka. Ginpatindog man nila ang 1,500 feet nga pader hasta sa Puwertahan sang Ginahabuyan sang Basura. §

¹⁴ Ang nagpatindog sang Puwertahan sang Ginahabuyan sang Basura amo ang anak ni Recab nga si Malkia, nga pangulo sang distrito sang Bet Hakerem. Gintakod niya ang mga sira sini, kag ginhimuan sang mga trangka.

¹⁵ Ang nagpatindog sang Puwertahan nga Pakadto sa Tuburan amo ang anak ni Col Hoze nga si Shalum, nga pangulo sang distrito sang Mizpa. Gin-atupan niya ini, gintakod ang mga sira, kag ginhimuan sang mga trangka. Ginpatindog man niya ang pader sang palaligusan sa Siloam, malapit sa hardin sang hari, hasta sa hagdanan nga nagapadulhog halin sa Banwa ni David.*

¹⁶ Ang sunod sa iya amo ang anak ni Azbuk nga si Nehemias, nga pangulo sang katunga nga distrito sang Bet Zur. Ginpatindog niya ang pader

§ **3:13** *Basura: ukon, Ipot sang Sapat* * **3:15** *Banwa ni David: Ini isa ka lugar nga parte sang Jerusalem. Tan-awa man sa 2 Sam. 5:7 kag 1 Har. 8:1 kag 9:24.*

nga nagaatubang sa lulubngan[†] ni David hasta sa palaligusan nga ginpahimo kag sa elistaran sang mga soldado.

¹⁷ Ang nagpatindog sang sunod nga parte sang pader amo ang mga Levita nga ginapanguluhan ni Rehum nga anak ni Bani. Ang sunod sa iya amo si Hashabia nga pangulo sang katunga nga distrito sang Keila.

¹⁸ Ang sunod sa iya amo ang iya mga kasimanwa nga ginapanguluhan sang anak ni Henadad nga si Binui,[‡] nga pangulo sang katunga nga distrito sang Keila.

¹⁹ Ang sunod amo ang anak ni Jeshua nga si Ezer nga pangulo sang Mizpa. Ginpatindog niya ang parte sang pader nga nagaatubang sa talaguan sang mga armas hasta sa corner sang pader.

²⁰ Ang sunod pa gid amo si Baruc nga anak ni Zabai. Ginpatindog niya nga may kapisan ang parte sang pader halin sa corner sang pader hasta sa puwertahan dampi sang balay ni Eliashib nga pangulo nga pari.

²¹ Ang sunod sa iya amo si Meremot nga anak ni Uria kag apo ni Hakoz. Ginpatindog niya ang parte sang pader halin sa puwertahan dampi sang balay ni Eliashib hasta sa kilid sang sini nga balay.

²² Ang sunod nga nagpatindog sang parte sang pader amo ang mga pari sa palibot sang Jerusalem.

[†] **3:16** *lulubngan*: Amo ini sa Septuagint kag sa Syriac. Sa Hebreo, *mga lulubngan*. [‡] **3:18** *Binui*: Amo ini sa duha ka kopya sang Hebreo, sa Septuagint, kag sa Syriac. Sa kalabanan nga kopya sang Hebreo, *Bavai*.

²³ Ang sunod sa ila amo si Benjamin kag Hashub. Ginpatindog nila ang parte sang pader nga nagaatubang sa ila mga balay. Ang sunod sa ila amo si Azaria nga anak ni Maasea kag apo ni Anania. Ginpatindog niya ang parte sang pader sa kilid sang iya balay.

²⁴ Ang sunod amo si Binui nga anak ni Henadad. Ginpatindog niya ang parte sang pader halin sa balay ni Azaria hasta sa corner sang pader. Ikaduha na ini nga parte sang pader *nga iya ginpatindog*.

²⁵ Ang sunod pa gid amo si Palal nga anak ni Uzai. Ginpatindog niya ang parte sang pader halin sa corner sang pader kag sang tore nga nagalabaw sa palasyo, malapit sa ugsaran sang mga guwardya. Ang sunod sa iya amo si Pedaya nga anak ni Parosh,

²⁶ kag ang mga suluguon sa templo nga nagaestor sa may *bulobukid sang Ofel*. Ginpatindog nila ang parte sang pader pa-east, hasta sa Puwertahan nga Pakadto sa Tubig kag sa nagalabaw nga tore.

²⁷ Ang sunod sa ila amo ang mga taga-Tekoa. Ginpatindog nila ang parte sang pader halin sa nagalabaw nga tore nga dako hasta sa pader sang *bulobukid sang Ofel*. Ikaduha na ini nga parte sang pader *nga ila ginpatindog*.

²⁸ Ang nagpatindog sang parte sang pader halin sa Puwertahan sang mga Kabayo pataklad amo ang mga pari. *Ginpatindog sang* kada isa sa ila ang parte nga nagaatubang sa iya balay.

²⁹ Ang sunod sa ila amo si Zadok nga anak ni Imer. Ginpatindog niya ang parte sang pader

nga nagaatubang sa iya balay. Ang sunod sa iya amo ang anak ni Shecania nga si Shemaya, nga guwardya sang Puwertahan sa East.

³⁰ Ang sunod sa iya amo si Hanania nga anak ni Shelemia kag si Hanun nga ikaanom nga anak ni Zalaf. Ikaduha na ini nga parte sang pader *nga ila ginpatindog*. Ang sunod sa ila amo si Meshulam nga anak ni Berekia. Ginpatindog niya ang parte sang pader nga nagaatubang sa iya balay.

³¹ Ang sunod pa gid amo si Malkia nga isa ka platero. Ginpatindog niya ang parte sang pader hasta sa elistaran sang mga suluguon sa templo kag sang mga negosyante, nga nagaatubang sa Puwertahan nga Tilipunan,[§] kag hasta sa kuwarta nga ara sa ibabaw sang corner sang pader.

³² Ang nagpatindog sang parte sang pader halin sa sadto nga kuwarta hasta sa Puwertahan sang mga Karnero amo ang mga platero kag mga negosyante.

4

Ginbalabagan ang Pagpatindog sang Pader

¹ Sang mabalitaan ni Sanbalat nga ginapatindog namon liwat ang pader, nangakig gid siya kag ginyaguta niya kami nga mga Judio.

² Sa atubangan sang iya mga kaupod kag sang mga soldado sang Samaria, nagsiling siya, “Ano bala ang ginahimo sining makaluluoy nga mga Judio? Nagahunahuna bala sila nga sa isa lang ka adlaw mapatindog nila liwat ang mga pader

§ 3:31 *Tilipunan*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

sang Jerusalem kag makahalad sila liwat? Abi siguro nila magamit pa nila ang mga nasunog kag nadugmok nga mga bato *sang pader!*”

³ Nagsiling man si Tobia nga Ammonhon nga ara sa tupad ni Sanbalat, “Bisan fox lang ang magtaklas sa sina nga pader marumpag na ina!”

⁴ *Dayon nagpangamuyo ako*, “O Dios namon, pamatii kami kay ginainsulto kami. Matabo kuntani sa ila ang ila mga insulto sa amon. Kabay pa nga bihagon sila sa iban nga lugar.

⁵ Indi gid sila pagpatawara tungod kay gin-insulto* nila ikaw sa atubangan namon nga mga nagaobra *sang pader.*”

⁶ Padayon ang amon pag-obra hasta nga katunga na sang kataason sang pader ang amon napatindog, kay ang mga tawo nag-obra gid sing tudo.

⁷ Pero sang mabalitaan nila ni Sanbalat, Tobia, kag sang mga Arabo, mga Ammonhon kag mga taga-Ashdod nga padayon ang pagpatindog sang pader sang Jerusalem kag ang mga buho sini natabunan na, nangakig gid sila.

⁸ Nagplano sila tanan nga salakayon nila ang Jerusalem para gamuhon kami.

⁹ Pero nagpangamuyo kami sa amon Dios kag nagbutang sang mga guwardya adlaw-gab-i, para protektaran ang amon kaugalingon.

¹⁰ Karon, nagsiling ang mga taga-Juda, “Ginakapoy na kami sa pag-obra. Kadamo pa sang mga nagkalatiphag nga parte sang pader nga ha-

* **4:5** *gin-insulto: ukon, ginpaakig*

lakuton, gani indi namon ini masarangan nga tapuson.”

¹¹ Sa pihak nga bahin, nagsiling ang amon mga kaaway, “Kibuton ta lang sila nga ara na kita sa ila lugar. Dayon pamatyon ta sila, kag mauntat na ang ila pag-obra.”

¹² Ang mga Judio nga nagaestar malapit sa ila permi nagabalita sa amon sang ila plano nga pagsalakay.[†]

¹³ Gani nagbutang ako sang mga tawo sa pag-guwardya sa pinakamanubo nga mga parte sang pader nga madali lang sudlon. Ginpaguwardya ko sila didto nga nagrupo sa kada pamilya, kag may mga armas sila nga mga espada, bangkaw, kag pana.

¹⁴ Kag samtang ginahunahuna ko ang situasyon, ginpatawag ko ang mga pangulo, mga opisyal, kag ang mga pumuluyo, kag ginsilingan, “Indi kamo magkahadlok sa mga kaaway. Dumdumon ta lang ang makagagahom kag makatilingala nga Ginoo. Magpakig-away kita para maluwas ta ang aton mga paryente, mga anak, mga asawa, kag mga balay.”

¹⁵ Sang nabalitaan sang amon mga kaaway nga nahibaluan namon ang ila plano sa pagsalakay sa amon, kag nareyalisar nila nga gin-guba sang Dios ang ila plano, nagbalik kami tanan sa amon obra sa pader.

¹⁶ Pero halin sadto nga adlaw, katunga lang sang akon mga tinawo ang nagaobra sang pader, kay ang katunga nagaguwardya nga may

[†] **4:12** *sang ila plano nga pagsalakay*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

mga bangkaw, taming, pana, kag panagang sa dughan. Ang mga opisyal nagatindog sa likod sang katawhan sang Juda

¹⁷ nga nagaobra sang pader. Samtang nagaobra sila, ang isa ka kamot nagakapot sang gamit pang-obra kag ang isa ka kamot nagabitbit sang armas,

¹⁸ kag nagataklos pa sila sang espada. Ang manugpatunog sang budyong ara sa akon tupad.

¹⁹ Nagsiling ako sa mga pangulo, mga opisyal, kag sa mga pumuluyo, “Malapad ang aton ginaobra kag nagalayuanay kita sa pader,

²⁰ gani kon mabatian ninyo ang tunog sang budyong, magtipon kamo diri sa akon. Ang aton Dios amo ang magpakig-away para sa aton.”

²¹ Gani padayon ang amon pag-obra halin sa kaagahon hasta magsirom, kag ang katunga sang mga tawo nagaguwardya nga armado.

²² Sadto nga tion, nagsiling man ako sa mga tawo nga nagaestar sa guwa sang Jerusalem nga sila kag ang ila mga suluguon magsulod sa siyudad kon gab-i para makaguwardya sila, kag pagkaaga makaobra naman sila.

²³ *Tungod nga sige ang amon bantay*, ako kag ang akon mga paryente, mga tinawo, kag mga guwardya wala na nag-ilis sang amon mga bayo. Kag bisan magkadto sa tubig dala namon ang amon mga armas.[‡]

5

Ginbuligan ni Nehemias ang mga Imol

[‡] **4:23** *kag bisan...armas*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

¹ Karon nagreklamo ang iban nga mga lalaki kag ang ila mga asawa sa kapareho nila nga mga Judio.

² Nagsiling sila, “Dako ang amon pamilya kag nagakinahanglan kami sang pagkaon para mabuhi.”

³ May iban man sa ila nga nagsiling, “Ginprenda na lang namon ang amon mga uma, mga talamnan sang ubas, kag ang amon mga balay para may makaon kami sa tion sang tiggulutom.”

⁴ May iban pa gid sa ila nga nagsiling, “Naka-panghulam kami sang kuwarta para ibayad sa hari sa buhis sang amon mga uma kag mga talamnan sang ubas.

⁵ Bisan kami kag ang amon mga anak kapareho nila nga mga Judio, kinahanglan nga ipaulipon namon sa ila ang amon mga anak *para may kuwarta kami*. Sa matuod lang, ang iban namon nga mga anak nga babayi ginbaligya na namon nga ulipon. Pero wala kami sing may mahimo tungod kay ang amon mga uma kag mga talamnan sang ubas ginapanag-iyahan na sang iban.”

⁶ Sang mabatian ko ang ila mga reklamo nangakig gid ako.

⁷ Ginhunahuna ko sing maayo ang situasyon, kag dayon gin-akusar ko ang mga pangulo kag mga opisyal. Siling ko, “Ginapabudlayan ninyo ang inyo mga kasimanwa! Kay kon maghulam sila sa inyo sang kuwarta ginapasakaan ninyo.” Dayon ginpatipon ko ang mga tawo para sa isa ka meeting.

⁸ Siling ko, “Ginatinguhaan gid naton sa aton masarangan nga matubos ang aton kapareho nga

mga Judio nga nagbaligya sang ila kaugalingon bilang ulipon sa mga indi Judio. Pero karon, tungod sa inyo ginahimo, nagakapilitan naman sila nga magbaligya sang ila kaugalingon. Permi na lang bala naton sila nga tubuson?” Naghipos lang sila kay wala sila sing may irason.

⁹ Nagpadayon ako sa paghambal, “Indi maayo ang inyo ginahimo. Dapat kuntani magkabuhi kamo nga may kahadlok sa Dios para indi kita pagyagutaon sang iban nga mga nasyon nga aton kaaway.

¹⁰ Ako mismo kag ang akon mga paryente kag mga tinawo nagpahulam sang kuwarta kag pagkaon* sa aton mga kasimanwa. Pero indi ta na sila pagpabayaron sa ila mga utang!†

¹¹ Karon mismo ibalik ninyo ang mga uma, mga talamnan sang ubas, mga talamnan sang olibo, kag ang mga balay sang may utang sa inyo. Ibalik man ninyo ang saka sa ginpahulam ninyo nga kuwarta, uyas, duga sang ubas, kag lana.”

¹² Nagsabat sila, “Ibalik namon ato tanan sa ila. Indi na namon sila pagsukton. Tumanon namon ang ginasiling mo.”

Dayon ginpatawag ko ang mga pari kag ginpa-sumpa sa ila atubangan ang mga pangulo kag mga opisyal nga tumanon nila ang ila ginpromisa.

¹³ Ginwaswas ko dayon ang wagkos‡ sa akon

* **5:10** *pagkaon*: sa literal, *uyas*. Amo man sa bersikulo 11. † **5:10** *indi ta na sila pagpabayaron sa ila mga utang*: ukon, *indi ta na pagpasakaan ang ila utang* ‡ **5:13** *wagkos*: Ang mga bayo sang una wala sing bulsa, gani ang ginahimo nila nga bulsa amo ang wagkos sa ila hawak. Ang pagwaswas sini nagasimbolo sang pagkadula sang tanan.

hawak kag nagsiling, “Kabay pa nga pareho sini ang himuon sang Dios sa inyo balay kag pagkabutang kon indi ninyo pagtumanon ang inyo ginpromisa. Kabay pa nga dulaon niya ini tanan sa inyo.”

Ang tanan nga tawo didto nagsabat, “Kabay pa,” kag gindayaw nila ang GINOO. Kag gintuman sang mga pangulo kag mga opisyal ang ila ginpromisa.

Ang Kaalwan ni Nehemias

¹⁴ Sa sulod sang dose ka tuig nga nagserbisyo ako bilang gobernador sang Juda, halin sang ika-20 nga tuig hasta sang ika-32 nga tuig sang paghari ni Artaserkses, wala gid ako kag ang akon mga paryente magbaton sang pagkaon nga para sa gobernador.

¹⁵ Pero ang mga gobernador nga nauna sa akon nangin palas-anon sang mga tawo, tungod kay nagpangayo gid sila sang ila adlaw-adlaw nga pagkaon kag bino luwas pa sang 40 ka bilog nga pilak. Pati ang ila mga opisyal nag-abuso sa mga tawo. Pero wala ko gid ato ginhimo, tungod kay may pagtahod ako sa Dios.

¹⁶ Sa baylo, ginhimo ko ang tanan para mapatindog liwat ang pader sa bulig sang akon mga tinawo. Kag wala gid ako[§] nag-angkon sang duta.

¹⁷ Permi ko gani ginapakaon ang 150 ka Judio nga mga opisyal wala labot sa mga bisita halin sa palibot nga mga nasyon.

[§] **5:16** ako: Amo ini sa Syriac, sa Septuagint, kag sa iban nga mga kopya sang Hebreo. Sa kalabanan nga mga kopya sang Hebreo, *kami*.

¹⁸ Adlaw-adlaw ako nga nagapaihaw sang isa ka baka, anom ka matambok nga mga karnero, kag madamo nga manok. Kag kada napulo ka adlaw nagapaguwa ako sang madamo nga bino nga lain-lain sang klase. Bisan amo ini ang akon mga galastuhan wala gid ako nagbaton sang pagkaon nga para sa gobernador, tungod kay nahibaluan ko nga ginabug-atan na ang mga tawo.

¹⁹ *Nagpangamuyo ako*, “O Dios ko, kabay pa nga pakamaayuhon mo ako sa tanan nga ginhimo ko para sa sini nga katawhan.”

6

Ang Padayon nga Pagpamalabag sa Pagpatindog sang Pader

¹ Karon nabalitaan ni Sanbalat, Tobia, Geshem nga Arabo, kag sang iban pa namon nga mga kaaway nga natapos na namon ang pagpatindog sang pader kag wala na ini sang mga buho, luwas na lang sa mga sira sini nga wala pa matakod.

² Gani nagpadala si Sanbalat kag si Geshem sang sini nga mensahi sa akon: “Gusto namon nga magpakigkita sa imo sa isa sang mga baryo sa patag sang Ono.”

Pero nahibaluan ko nga may plano sila nga malain sa akon.

³ Gani nagpadala ako sang mga mensahero sa pagsiling sa ila nga, “Importante ang akon ginobra subong, gani indi ako makakadto dira. Indi ko mahimo nga untatan ang pag-obra para lang magkadto dira.”

⁴ Apat ka beses nila ako ginpadal-an sang amo gihapon nga mensahi kag apat ka beses ko man sila nga ginpadal-an sang amo gihapon nga sabat.

⁵ Sa ikalima nga beses ginpakadto ni Sanbalat sa akon ang iya suluguon nga may dala nga sulat nga abri na.

⁶ Kag amo ini ang nakasulat: “Ginsugiran ako ni Geshem* nga bisan diin siya magkadto mabatian niya nga ikaw kag ang mga Judio nagaplano sa pagrebelde, kag amo ina nga ginapatindog ninyo liwat ang pader. Kag suno sa iya nabatian, gusto mo nga mangin hari sang mga Judio,

⁷ kag nagpili ka pa gani sang mga propeta nga magproklamar sa imo sa Jerusalem nga ikaw na ang hari sang Juda. Sigurado nga mabalitaan gid ini sang hari, gani magkadto ka diri kay estoryahan ta ini nga mga butang.”

⁸ Amo ini ang akon sabat sa iya: “Wala sing kamatuoran inang imo mga ginapanghambal. Ginhimo-himo mo lang ina.”

⁹ Nahibaluan ko nga ginapahog lang nila kami para mauntat ang amon pag-obra. Pero nagpangamuyo ako sa Dios nga pabakuron pa gid niya ako.

¹⁰ Isa ka adlaw, nagkadto ako kay Shemaya nga anak ni Delaya kag apo ni Mehetabel, tungod kay indi siya makahalin sa iya balay.† Nagsiling siya sa akon, “Magkitaay kita sa sulod sang templo sang Dios, kag trangkahan ta ang mga puwertahan. Kay magaabot ang imo mga kaaway karon

* **6:6** *Geshem*: ukon, *Gashmu* † **6:10** *tungod kay...balay*: Indi klaro ang buot silingon sang Hebreo sini.

nga gab-i para patyon ka.”

¹¹ Pero nagsabat ako, “Gobernador ako; ngaa malagyo ako kag magpanago sa sulod sang templo sa pagluwas sang akon kabuhi? Indi ako man-ago!”

¹² Nareyalisar ko nga wala nagpakighambal ang Dios sa iya, kundi ginsuhulan lang siya ni Sanbalat kag ni Tobia nga ihambal ato sa akon.

¹³ Gusto lang nila nga pahadlukon ako kag pahimuon sang sala paagi sa pagsunod sa ginsil-ing ni Shemaya, para pakanubun nila ako kag pakalainon sa mga tawo.

¹⁴ *Gani nagpangamuyo ako*, “O Dios ko, indi pagkalimti *nga silutan* si Tobia kag si Sanbalat sa ila ginhimo *nga malain*, pati ang babayi nga propeta nga si Noadia kag ang iban pa nga mga propeta nga nagtinguha sa pagpahadlok sa akon.”

Natapos ang Pagpatindog sang Pader

¹⁵ Natapos ang pader sang ika-25 nga adlaw sang *ikaanom nga bulan*, *nga amo ang bulan* sang Elul. Nahuman ini sa sulod sang 52 ka adlaw.

¹⁶ Sang mabalitaan ini sang amon mga kaaway sa palibot nga mga nasyon, nahadlok kag nahuyan sila. Nareyalisar nila nga natapos ato nga obra paagi sa bulig sang Dios.

¹⁷ Sadto nga panahon, nagasulatay si Tobia kag ang mga pangulo sang Juda.

¹⁸ Madamo nga taga-Juda ang nagsumpa nga mag-unong kay Tobia tungod kay umagad siya ni Shecania nga anak ni Ara. Kag isa pa, napangasawa sang iya anak nga si Jehohanan ang anak ni Meshulam nga anak ni Berekia.

¹⁹ Permi lang ako ginasugiran sang mga tawo parte sa maayo nga mga binuhatan ni Tobia, kag permi man nila ginasugid sa iya ang akon gin-panghambal. Kag padayon nga nagasulat si Tobia sa akon sa pagpahadlok sa akon.

7

Nagbutang sang mga Opisyal sa Jerusalem

¹ Sang nahuman na ang pader sang siyudad, kag napangtakod na ang mga sira sini, ginbutang sa ila katungdanan ang mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo*, ang mga manugkanta *sa templo*, kag ang mga Levita.

² Ginhatag ko ang responsibilidad sa pagdu-mala sa Jerusalem sa akon utod nga si Hanani kaupod kay Hanania nga kumander sang *mga guwardya sa* mabakod nga kuta. Ginpili ko si Hanania kay masaligan siya kag nagatahod sa Dios labaw sa kalabanan.

³ Nagsiling ako sa ila, “Indi ninyo pagpabay-an nga bukas ang mga puwertahan sang siyudad kon udtong-adlaw,* bisan may mga guwardya pa nga nagabantay. Dapat siradhan gid ini kag kandaduhan. Magbutang man kamo sang mga guwardya halin sa mga pumuluyo sang Jerusalem. Ang iban sa ila ibutang *sa pader sang siyudad* nga malapit sa ila mga balay, kag ang iban naman ibutang sa iban pa nga parte sang pader.”

Ang mga Nagbalik Halin sa Pagkabihag (Ezr. 2:1-70)

* **7:3** *udtong-adlaw*: Tion ini sang inugpahuway, gani posible nga ang kaaway gulpi nga magsalakay.

⁴ Sadto nga tion, malapad ang siyudad *sang Jerusalem* pero diutay lang ang mga pumuluyo sini kag diutay man ang mga balay.

⁵ Gani ginbutang sang akon Dios sa akon huna-huna nga tipunon ang mga pangulo, mga opisyal, kag ang iban pa nga mga pumuluyo para i-census sila suno sa kada pamilya. Nakita ko ang lista sang mga pamilya nga una nga nagbalik halin sa pagkabihag. Amo ini ang nakasulat didto:

⁶ Ang masunod amo ang mga Israelinhon sa probinsya sang Juda nga ginbihag sadto ni Haring Nebucadnezar sa Babilonia. Karon naghalin na sila sa Babilonia kag nagbalik sa Jerusalem kag sa iban pa nila nga mga banwa sa Juda.

⁷ Ang nagpangulo sa ila sa pagbalik amo sila ni Zerubabel, Jeshua, Nehemias, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordecai, Bilshan, Misperet, Bigvai, Nehum, kag Baanah.

Amo ini ang lista sang katawhan sang Israel *nga nagbalik halin sa pagkabihag*:

⁸	Mga kaliwat ni
	Parosh
⁹	Shefatia
¹⁰	Ara
¹¹	Pahat Moab (halin sa mga pamilya ni Jeshua kag ni Joab)
¹²	Elam
¹³	Zatu
¹⁴	Zacai
¹⁵	Binui
¹⁶	Bebai
¹⁷	Azgad
¹⁸	Adonikam
¹⁹	Bigvai
²⁰	Adin
²¹	Ater (nga ginatawag man nga Hezekia) [†]
²²	Hashum
²³	Bezai
²⁴	Harif [‡]
²⁵	Gibeon [§]

²⁶ *Amo ini ang kadamuon sang mga tawo
nga ang ila mga katigulangan nag-estar
sa sining masunod nga mga banwa:*

Betlehem kag Netofa	188
²⁷ Anatot	128
²⁸ Bet Azmavet	42
²⁹ Kiriath Jearim, Kefira, kag Beerot	743
³⁰ Rama kag Geba	621
³¹ Micmash	122
³² Betel kag Ai	123
³³ Nebo	52
³⁴ Elam	1,254
³⁵ Harim	320
³⁶ Jerico	345
³⁷ Lod, Hadid, kag Ono	721
³⁸ Senaa	3,930

³⁹ *Amo ini ang mga kaliwat sang mga pari nga nagbalik halin sa pagkabihag:*

Mga kaliwat ni Jedaya (halin sa pamilya ni Jeshua)	973
⁴⁰ Imer	1,052
⁴¹ Pashur	1,247
⁴² Harim	1,017

⁴³ *Amo ini ang mga kaliwat sang mga Levita nga nagbalik man halin sa pagkabihag:*

Mga kaliwat ni Jeshua kag Kadmiel (halin sa pamilya ni Hoda)	
⁴⁴ Mga manugkanta sa templo nga mga kaliwat nila ni Asaf	
⁴⁵ Mga guwardya sang mga puwertahan sang templo nga mga	

⁴⁶ *Amo ini ang mga kaliwat sang mga suluguon sa templo nga nagbalik man halin sa pagkabihag:*

Mga kaliwat ni

Ziha, Hasufa, Tabaot,

⁴⁷ Keros, Sia, Padon,

⁴⁸ Lebana, Hagaba, Shalmal,

⁴⁹ Hanan, Gidel, Gahar,

⁵⁰ Reaya, Rezin, Nekoda,

⁵¹ Gazam, Uza, Pasea,

⁵² Besai, Meunim, Nefushesim,

⁵³ Bakbuk, Hakufa, Harhur,

⁵⁴ Bazlut, Mehida, Harsha,

⁵⁵ Barkos, Sisera, Tema,

⁵⁶ Nezia, kag Hatifa.

⁵⁷ Nagbalik man halin sa pagkabihag ang mga kaliwat sang mga suluguon ni Solomon:

Ang mga kaliwat ni

Sotai, Soferet, Perida,

⁵⁸ Jaala, Darkon, Gidel,

⁵⁹ Shefatia, Hatil,

Pokeret Hazebaim, kag Amon.*

⁶⁰ Ang kadamuon nila nga mga kaliwat sang mga suluguon sa templo kag mga kaliwat sang mga suluguon ni Solomon, 392.

⁶¹⁻⁶² May 642 man nga nagbalik sa *Jerusalem* halin sa mga banwa sang Tel Mela, Tel Harsha, Kerub, Adon, kag Imer. Ini sila mga kaliwat ni Delaya,

* ^{7:59} *Amon: ukon, Ami. Tan-awa sa Ezz. 2:5.*

Tobia, kag Nekoda, pero indi nila mapamatud-an nga mga Israelinhon sila.

⁶³⁻⁶⁴ Indi man mapamatud-an sang mga kaliwat ni Hobaya, Hako, kag Barzilai nga mga pari sila. (Sang nagpangasawa ining si Barzilai, gindala niya ang ngalan sang iya ugangan nga si Barzilai nga taga-Gilead.) Tungod nga indi nila makita ang lista sang ila mga katigulangan, wala sila ginbaton nga mga pari.

⁶⁵ Ginsilingan sila sang gobernador *sang Juda* nga indi sila puwede magkaon sang mga pagkaon nga ginhalad sa Dios hasta nga may ara sang pari nga makapamangkot sa *Dios parte sa ila pagkapari paagi* sa Urim kag Thumim.[†]

⁶⁶ Ang kabilugan sang mga nagbalik halin sa pagkabihag 42,360,

⁶⁷ wala labot sa mga suluguon nila nga lalaki kag babayi nga 7,337 kag mga manugkanta nga lalaki kag babayi nga 245.

⁶⁸ May dala sila nga 736 ka kabayo, 245 ka mula,[‡]

⁶⁹ 435 ka camel, kag 6,720 ka donkey.

⁷⁰ Ang iban nga mga pangulo sang mga pamilya nag-amot para sa pagpatindog liwat sang templo. Ang gobernador naghatag sang walo

[†] **7:65** *Urim kag Thumim*: Duha ka butang nga ginagamit sa paghibalo sang kabubut-on sang Dios. [‡] **7:68** *mula*: sa English, *mule*. Ini nga sapat kaanggid sa kabayo.

ka kilo nga mga sensilyo nga bulawan, 50 ka yahong *nga gamiton sa templo*, kag 530 ka panid nga bayo para sa mga pari.

⁷¹ Ang iban nga mga pangulo sang mga pamilya naghatag para sa sini nga buluhaton sang 168 ka kilo nga mga sensilyo nga bulawan kag 1,200 ka kilo nga pilak.

⁷² Ang kabilugan nga ginhatag sang iban pa nga mga tawo 168 ka kilo nga mga sensilyo nga bulawan, 1,100 ka kilo nga pilak, kag 67 ka panid nga bayo para sa mga pari.

⁷³ Ang tagsa sa ila nagbalik sa mga banwa nga sa diin naghalin ang ila mga pamilya, pati ang mga pari, ang mga Levita, ang mga manugkanta, ang mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo*, kag ang mga sulugon sa templo.

Ginbasa ni Ezra ang Kasuguan

Pag-abot sang ikapito nga bulan, sang nagaestar na ang mga Israelinhon sa ila mga banwa,

8

¹ nagtipon sila tanan sa *Jerusalem* nga may pagisa, didto sa plasa nga ara sa atubangan sang Puwertahan nga Pakadto sa Tubig. Ginpangabay nila si Ezra nga manunudlo sang Kasuguan nga kuhaon niya *kag basahon* ang Libro sang Kasuguan ni Moises nga ginpatuman sang GINOO sa mga Israelinhon.

²⁻³ Gani *sadto nga adlaw*, ang nahauna nga adlaw sang ikapito nga bulan, gindala ni Ezra nga pari ang Kasuguan sa atubangan sang mga tawo—mga lalaki, mga babayi, kag mga kabataan

nga may buot na. Ginbasa niya ini sa ila sing mabaskog halin sang pagbutlak sang adlaw hasta mag-udto, didto sa plasa nga ara sa atubangan sang Puwertahan nga Pakadto sa Tubig. Ang tanan nga tawo nagpamati gid sing maayo sa Libro sang Kasuguan.

⁴ Nagtindog si Ezra nga manunudlo sa mataas nga entablado nga kahoy nga ginpatindog para sa sadto nga okasyon. Sa iya tuo nagatindog sila ni Matitia, Shema, Anaya, Uria, Hilkia, kag Maasea. Kag sa iya wala nagatindog sila ni Pedaya, Mishael, Malkia, Hashum, Hashbadana, Zacarias, kag Meshulam.

⁵ Makita si Ezra sang tanan tungod kay mataas ang iya ginatindugan. Kag sang ginbuksan niya ang libro, nagtindog ang tanan nga tawo.

⁶ Gindayaw ni Ezra ang GINOO, ang gamhanan nga Dios! Kag nagsabat ang mga tawo, “Amen! Amen!” samtang ginabayaw nila ang ila kamot. Dayon nagluhod sila kag nagsimba sa GINOO.

⁷ Sang nagtindog na ang mga tawo, ginpaathag sa ila ang Kasuguan. Ang nagpaathag sa ila amo ang mga Levita nga sila ni Jeshua, Bani, Sherebia, Jamin, Akub, Shabetai, Hodia, Maasea, Kelita, Azaria, Jozabad, Hanan, kag Pelaya.

⁸ Nagbasa sila sa Libro sang Kasuguan sang Dios kag ginpaathag ang kahulugan sini,* para maintiendiha sang mga tawo.

⁹ Samtang nagapamati ang mga tawo sa ginasiling sang Kasuguan, nagahibi sila. Nagsiling sa ila

* **8:8** *ginpaathag ang kahulugan sini*: Siguro lakip na diri ang pagtranslate sang Kasuguan halin sa Hebreo pakadto sa Aramico.

si Nehemias nga gobernador, si Ezra nga pari kag manunudlo sang Kasuguan, kag ang mga Levita nga nagapaathag sa ila sang Kasuguan, “Ang ini nga adlaw balaan sa GINOO nga inyo Dios, gani indi kamo maghibi.”

¹⁰ Nagsiling pa gid si Nehemias, “Magselebrar kamo kag magkaon sang manamit nga mga pagkaon kag mag-inom sang manamit nga mga ilimnon. Hatagi ninyo ang mga wala sing pagkaon, kay ang ini nga adlaw balaan sa Ginoo. Kag indi kamo magpangasubo, kay ang kalipay nga ginahatag sang GINOO makapabakod sa inyo.”

¹¹ Nagsiling man ang mga Levita, “Maghipos kamo! Indi kamo magpangasubo! Kay balaan ang ini nga adlaw.”

¹² Gani naglakat ang tanan nga tawo para magkaon kag mag-inom kag maghatag sang pagkaon sa iban. Nagselebrar sila nga may dako nga kalipay tungod kay naintiendihan nila ang mga mensahi *sang Dios* nga ginbasa sa ila.

Ang Piesta sang Pagpatindog sang mga Payag

¹³ Sang ikaduha nga adlaw sang sadto nga bulan, nagtipon kay Ezra ang mga pangulo sang mga pamilya, ang mga pari kag ang mga Levita para magtuon pa gid parte sa Kasuguan.

¹⁴ Nadiskobrehan nila sa Kasuguan nga nagsugo ang GINOO paagi kay Moises nga ang mga Israelinhon dapat mag-estar sa mga payag sa tion sang piesta nga ginahiwat sa ikapito nga bulan.

¹⁵ Kag dapat nila nga ipahibalo sa Jerusalem kag sa iban pa nila nga mga banwa ang sugo *sang GINOO* nga magkadto sila sa kabukiran kag

magpanguha sang mga sanga sang olibo, mirto, palma, kag sang mga sanga sang madabong nga mga kahoy para himuon nga mga payag, suno sa nasulat sa *Kasuguan*.

¹⁶ Gani nagpanguha ang mga tawo sang mga sanga kag naghimo sang payag sa *matapan nga* atop sang ila mga balay, sa mga ugsaran sang ila mga balay, sa ugsaran sang templo sang Dios, sa plasa nga ara sa atubangan sang Puwertahan nga Pakadto sa Tubig, kag sa Puwertahan ni Efraim.

¹⁷ Tanan sila nga nagbalik halin sa pagkabihag naghimo sang mga payag kag didto nag-estar. Malipayon gid sila; wala sila makaagi selebrar nga pareho sina halin sang panahon ni Josue nga anak ni Nun.

¹⁸ Adlaw-adlaw nagabasa si Ezra sa Libro sang Kasuguan sang Dios sa *atubangan sang mga tawo*, halin sa nahauna nga adlaw sang *piesta* hasta sa katapusan nga adlaw. Ginselebrar nila ang fiesta sang pito ka adlaw, kag sang ikawalo nga adlaw nagtipon sila sa *pagsimba sa GINOO*, suno sa Kasuguan.

9

Nagtuad ang mga Israelinhon sang Ila mga Sala

¹ Sang ika-24 nga adlaw sang amo man nga bulan, nagtipon ang mga Israelinhon para magpuasa. Nagsuksok sila sang sako kag nagbutang sang abo sa ila ulo sa *pagpakita sang ila pagpangasubo*.

² Wala nila ginpaintra ang mga indi Israelinhon. Nagtindog sila kag gintuad nila ang ila mga sala kag ang mga sala sang ila mga katigulangan.

³ Nagpabilin sila sa pagtindog sa sulod sang tatlo ka oras samtang ginabasa sa ila ang Libro sang Kasuguan sang GINOO nga ila Dios. Kag sa sulod sang tatlo ka oras nagtuad sila sang ila mga sala kag nagsimba sa GINOO nga ila Dios.

⁴ Ang iban nga mga Levita nagatindog sa hagdanan, nga nagapangamuyo sing tudo sa GINOO nga ila Dios. Sila amo si Jeshua, Bani, Kadmiel, Shebania, Buni, Sherebia, Bani, kag Kenani.

⁵ Ang mga Levita nga *nagpanawag sa mga tawo sa pagsimba* amo sila ni Jeshua, Kadmiel, Bani, Hashabnea, Sherebia, Hodia, Shebania, kag Petahia. Siling nila, “Tindog kamo kag dayawa ang GINOO nga inyo Dios nga nagakabuhi hasta san-o.”

Dayon nagsiling sila, “O GINOO, dalayawon ang imo pagkagamhanan! Indi ini matupungan sang amon nga pagdayaw.

⁶ Ikaw lang ang GINOO. Ginhimo mo ang kalangitan, ang duta, ang dagat, kag ang tanan nga ara sa ila. Ginahatagan mo sang kabuhi ang tanan mo nga tinuga, kag ginasimba ka sang mga langitnon nga mga tinuga.

⁷ “Ikaw ang GINOONG Dios nga nagpili kay Abram kag nagdala sa iya paguwa sa Ur nga sakop sang mga Kaldeanhon.* Kag gin-ngalanan mo siya nga Abraham.

⁸ Nakita mo nga matutom siya sa imo, kag naghimo ka sang kasugtanan sa iya nga ihatag mo

* **9:7 Kaldeanhon:** Mga katawhan nga nagaestar sang una sa south sang Babilonia. Sang ulihi nanging Kaldeanhon ang tawag sa mga taga-Babilonia.

sa iya mga kaliwat ang duta sang mga Canaanhon, Hithanon, Amornon, Periznon, Jebusnon, kag sang mga Girgashnon. Kag gintuman mo ang imo promisa sa ila, tungod kay matarong ka.

⁹ “Nakita mo ang pag-antos sang amon mga katigulangan sa Egypt. Nabatian mo ang pag-pangayo nila sang bulig sa imo sang didto sila sa Mapula nga Dagat.

¹⁰ Naghimo ka sang mga milagro kag makatilingala nga mga butang kontra sa hari sang Egypt,[†] kag sa tanan niya nga mga opisyal kag katawhan, kay nahibaluan mo kon paano nila gindaogdaog ang amon mga katigulangan. Kag ang imo ngalan bantog pa hasta subong.

¹¹ Gintunga mo ang dagat sa atubangan sang imo katawhan para matabok nila ini nga nagalakat sa mamala nga duta. Pero ginlumsan mo ang ila mga kaaway nga naglagas sa ila. Pareho sila sa bato nga naglugdang sa mabaskog nga tubig.

¹² Kon adlaw, gintuytuyan mo sila paagi sa panganod nga daw haligi, kag kon gab-i, paagi sa kalayo nga daw haligi, sa paghatag sang kasanag sa ila ginalaktan.

¹³ “Nagpanaog ka sa Bukid sang Sinai halin sa langit kag nagpakighambal ka sa ila. Ginhatagan mo sila sang husto nga mga pagpanudlo kag maayo nga mga sugo kag mga pagsulundan.

¹⁴ Gintudluan mo sila parte sa ila nga himuon sa Adlaw nga Inugpahuway. Kag ginsugo mo sila paagi sa imo alagad nga si Moises nga tumanon

[†] **9:10** *hari sang Egypt: sa Hebreo, Faraon*

nila ang imo mga sugo, mga pagsulundan, kag mga pagpanudlo.

¹⁵ Sang gin-gutom sila, ginhatagan mo sila sang pagkaon halin sa langit. Kag sang gin-uhaw sila, ginpainom mo sila sang tubig halin sa bato. Ginsilingan mo sila nga sudlon nila kag panag-iyahan ang duta nga imo ginsumpa nga ihatag sa ila.

¹⁶ Pero sila nga amon mga katigulangan nangin matinaas-taason, matig-a sing ulo, kag indi mat-inumanon sa imo mga sugo.

¹⁷ Indi sila gusto magpamati sa *imo mga ginasil-ing*, kag ginkalimtan lang nila ang mga milagro nga imo ginpanghimo sa ila. Nangin matig-a ang ila mga ulo, kag nagrebelde sila sa imo paagi sa pagpili sang pangulo nga magdala sa ila pabalik sa pagkaulipon sa *Egypt*. Pero mapinatawaron ka nga Dios, maluluy-on, mabinalak-on, indi dali mangakig, kag mahigugmaon. Gani wala mo sila pagsikwaya,

¹⁸ bisan naghimo sila sang imahen nga baka, kag nagsiling, ‘Amo ini ang aton dios nga nag-paguwa sa aton sa *Egypt*.’ Puwerte gid ang ila pag-insulto sa imo!

¹⁹ Pero tungod sang imo dako nga kaluoy sa ila, wala mo sila pagpabay-i sa kamingawan. Wala mo pagkuhaa ang panganod nga daw haligi nga nagatuytoy sa ila kon adlaw, kag amo man ang kalayo nga daw haligi nga nagahatag sang kasanag sa ila ginalaktan kon gab-i.

²⁰ Ginhatag mo sa ila ang imo maayo nga Espiritu sa pagtudlo sa ila. Padayon mo sila nga gin-

pakaon sang manna,[‡] kag ginhatagan sang tubig sa ila kauhaw.

²¹ Ginhatagan mo sila sang ila mga kinahanglanon sa sulod sang 40 ka tuig sa kamingawan, gani wala gid sila makulangi. Wala magdaan ang ila mga bayo kag wala man malap-uki ang ila mga tiil sa pagpanglakaton.

²² “Ginpapierdi mo sa ila ang mga ginharian, mga nasyon, kag ang mga duta sa ila palibot. Gin-agaw nila ang duta sang Heshbon nga ginadumalahan ni Haring Sihon, kag ang duta sang Bashan nga ginadumalahan ni Haring Og.

²³ Ginpadamo mo ang ila mga kaliwat, pareho sa mga bituon sa langit. Gindala mo sila sa duta nga imo ginpromisa sa ila mga katigulangan nga sudlon nila kag panag-iyahan.

²⁴ Ginsulod matuod nila ini kag ginsakop. Gin-papierdi mo sa ila ang mga Canaanhon nga nag-aestar sa sadto nga duta. Gintugyan mo sa ila ang mga Canaanhon pati ang ila mga hari para himuon sang imo katawhan ang gusto nila nga himuon sa ila.

²⁵ Gin-agaw sang imo katawhan ang napaderan nga mga banwa kag ang mapatubason nga mga duta. Gin-agaw man nila ang mga balay nga puno sang maayo nga mga butang, kag ang mga bubon, mga talamnan sang ubas, mga talamnan sang olibo kag iban pa nga mga kahoy nga nagapamunga, nga puwerte kadamo. Nagkaon sila hasta nga nabusog sila kag nagmayo ang ila lawas. Nagkalipay sila sa imo puwerte nga kaayo sa ila.

[‡] **9:20** *manna*: Tan-awa sa Exo. 16 parte sa sini nga pagkaon.

²⁶ “Pero sa pihak sina, nagsupak sila kag nagrebelde sa imo. Gintalikdan nila ang imo Kasuguan, kag ginpatay nila ang imo mga propeta nga nagtawag sa ila nga magbalik sa imo. Puwerte gid ang ila pag-insulto sa imo!

²⁷ Gani gintugyan mo sila sa ila mga kaaway nga nagpaantos sa ila. Pero sang ginpaantos sila nagpangayo sila sang bulig sa imo, kag ginpamatian mo pa gihapon sila didto sa langit. Kag sa dako mo nga kaluoy, ginhatagan mo sila sang mga pangulo nga nagluwas sa ila sa kamot sang ila mga kaaway.

²⁸ “Pero kon maayo na gani ang ila kahimntangan nagahimo naman sila sing malain sa imo atubangan. Dayon ginapabay-an mo sila sa kamot sang ila mga kaaway para gamhan sila. Kag kon magpangayo naman sila liwat sang imo bulig, ginapamatian mo sila didto sa langit. Kag sa imo kaluoy ginaluwas mo sila permi.

²⁹ Ginpaandaman mo sila nga magtuman liwat sila sa imo Kasuguan, pero nangin matinaastaason sila kag wala nila gintuman ang imo mga sugo. Nagpakasala sila kontra sa imo mga sugo nga nagahatag sang *maayo nga* kabuhi sa nagatuman sini. Sa katig-a sang ila mga ulo nagtalikod sila sa imo, kag indi sila gusto magpamati sa imo.

³⁰ Sa malawig nga mga tinuig ginbatas mo sila, kag ginpaandaman sila sang imo Espiritu paagi sa mga propeta. Pero wala sila nagsapak, gani gintugyan mo sila sa mga katawhan sa palibot nila.

³¹ Pero tungod sa imo dako nga kaluoy, wala mo sila pagpabay-i ukon paglaglaga sing bug-os, kay

maluluy-on kag mabinalak-on ka nga Dios.

³² “Ikaw nga amon Dios makagagahom kag makatilingala gid. Ginatuman mo ang imo kasug-tanan kag ginapakita mo ang imo gugma. Karon, indi pag-ibaliwala ang amon mga pag-antos. Nag-antos kami tanan nga imo katawhan, pati ang amon mga hari, mga pangulo, mga pari, mga propeta, kag mga katigulangan, halin pa sang tion nga ginpaantos kami sang mga hari sang Assyria hasta subong.

³³ Matarong ang ginhimo mo nga pagsilot sa amon. Matutom ka gid sa amon, pero kami ya nagpakasala.

³⁴ Ang amon mga hari, mga pangulo, mga pari, kag mga katigulangan wala magtuman sang imo Kasuguan. Wala nila ginsapak ang imo mga sugo kag mga paandam.

³⁵ Bisan may ara sila sang ila kaugalingon nga ginharian, kag nagaeksperiensya sang imo dako nga kaayo, kag bisan ginhatagan mo sila sang malapad kag mapatubason nga duta, wala gi-hapon sila mag-alagad sa imo kag wala magta-likod sa ila malain nga mga pangginawi.

³⁶ Amo gani nga mga ulipon kami subong sa sini nga duta nga ginhatag mo sa amon mga katigulan-gan, sa diin makakaon sila sang mga patubas sini kag sang iban pa nga maayo nga mga produkto sini.

³⁷ Ang bugana nga mga patubas sang duta na-gakadto sa mga hari nga ginapahari mo sa amon tungod sa amon mga sala. Ginahimo nila ang ila luyag himuon sa amon kag sa amon mga kasap-atan, kag puwerte ang amon pag-antos.

Naghimo sang Kasugtanan ang mga Tawo

³⁸ “Tungod sadto, kami nga mga Judio naghimo sang isa ka mabakod nga kasugtanan. Ginsulat ini kag ginpirmahan[§] sang amon mga pangulo, mga pari, kag mga Levita.”

10

¹ Ang una nga nagpirma amo si Gobernador Nehemias nga anak ni Hacalia, kag si Zedekia.

²⁻⁸ Ang mga pari *nga nagpirma amo sila ni* Seraya, Azaria, Jeremias, Pashur, Amaria, Malkia, Hatush, Shebania, Maluc, Harim, Meremot, Obadias, Daniel, Gineton, Baruc, Meshulam, Abia, Miamin, Maazia, Bilgai, kag Shemaya.

⁹⁻¹³ Ang mga Levita *nga nagpirma amo sila ni* Jeshua nga anak ni Azania, Binui nga halin sa pamilya ni Henadad, Kadmiel, Shebania, Hodia, Kelita, Pelaya, Hanan, Mica, Rehob, Hashabia, Zaccur, Sherebia, Shebania, Hodia, Bani, kag Beninu.

¹⁴⁻²⁷ Ang mga pangulo *nga nagpirma amo sila ni* Parosh, Pahat Moab, Elam, Zatu, Bani, Buni, Azgad, Bebai, Adonia, Bigvai, Adin, Ater, Hezekia, Azur, Hodia, Hashum, Bezai, Harif, Anatot, Nebai, Magpiash, Meshulam, Hezir, Meshezabel, Zadok, Jadia, Pelatia, Hanan, Anaya, Hoseas, Hania, Hashub, Haloheh, Pilha, Shobek, Rehum, Hashabna, Maasea, Ahia, Hanan, Anan, Maluc, Harim, kag Baanah.

Ang Kasugtanan

²⁸ Ang iban pa nga mga katawhan sang Israel, pati mga pari, mga Levita, mga guwardya sang

§ **9:38** ginpirmahan: sa literal, ginselyuhan

mga puwertahan *sang templo*, mga manugkanta, mga suluguon sa templo, kag ang tanan nga nagseparar sang ila kaugalingon sa mga indi Israelinhon nga nag-estar sa amon duta para mag-sunod sa Kasuguan sang Dios, pati ang ila mga asawa kag mga kabataan nga may buot na,

²⁹ nagasumpa kaupod sang amon mga pangulo nga tumanon namon ang Kasuguan nga ginhatag sang Dios paagi sa iya alagad nga si Moises. Nagasumpa man kami nga batunon namon ang pag-pakamalaot sang Dios kon indi namon matuman ang amon promisa nga sundon namon ang tanan nga sugo kag pagsulundan sang GINOO nga amon Dios.

³⁰ Nagapromisa kami nga indi namon pag-tugutan nga magpangasawa ukon magpamana ang amon mga anak sa mga indi Israelinhon nga nagaestar sa amon duta.

³¹ *Nagapromisa man kami nga* kon magbaligya ining mga indi Israelinhon sang uyas ukon sang bisan ano nga inugbaligya sa Adlaw nga Inug-pahuway ukon sa iban nga balaan nga adlaw, indi gid kami magbakal. Kag kada ikapito nga tuig, indi gid namon pagtamnan ang amon duta, kag indi na namon pagsukton ang utang sang iban.

³² Nagapromisa pa gid kami nga tumanon namon ang sugo nga maghatag kami kada tuig sang apat ka gramo nga pilak para sa buluhaton sa templo sang amon Dios.

³³ Ini para inuggasto sa tinapay nga ginahalad sa presensya sang Dios, sa mga halad nga ginasunog kag mga halad nga regalo nga ginahalad adlaw-adlaw, sa mga halad para sa mga

Adlaw nga Inugpahuway, para sa Piesta sang Pag-umpisa sang Bulan, kag sa iban pa nga natalana nga mga piesta, kag sa iban pa nga mga halad nga balaan pareho sang halad sa pagpakatinlo nga ginahalad para matubos ang katawhan sang Israel sa ila mga sala. Ginagamit man ato nga kuwarta sa iban pa nga mga kinahanglanon sa templo sang amon Dios.

³⁴ Kami nga mga katawhan, pati ang amon mga pari kag mga Levita, naggabot-gabot para mahibaluan namon kon san-o magdala sang inuggatong ang tagsa namon ka pamilya kada tuig para panggatong sa mga halad sa halaran sang GINOO nga amon Dios, suno sa nasulat sa Kasuguan.

³⁵ *Nagapromisa man kami nga dal-on namon sa templo sang GINOO kada tuig ang una nga patubas sang amon uma kag ang una nga bunga sang amon mga tanom.*

³⁶ Dal-on man namon sa mga pari nga nagaalagad sa templo sang amon Dios ang amon kamagulangan nga mga anak nga lalaki, pati man ang kamagulangan sang amon mga baka, karnero, kag kanding, suno sa nasulat sa Kasuguan.

³⁷ *Nagapromisa pa gid kami nga dal-on namon sa mga pari, didto sa bodega sang templo sang amon Dios, ang amon pinakamaayo nga klase sang harina kag ang iban pa nga mga halad nga regalo. Dal-on man namon ang amon pinakamaayo nga mga prutas, kag ang pinakamaayo nga bag-o nga bino kag lana sang olibo. Dal-on man namon sa mga Levita ang ikanapulo sang amon mga patubas, kay sila ang nagapangolekta sang mga ikanapulo sa tanan nga banwa nga may mga*

uma. Kon magpangolekta na sang mga ikanapulo ang mga Levita,

³⁸ updan sila sang pari nga kaliwat ni Aaron. Kag ang ikanapulo nga parte sang makolekta dalon sang mga Levita sa bodega sang templo sang amon Dios.

³⁹ Ang mga Israelinhon, pati na ang mga Levita, dapat magdala sang mga halad nga uyas, duga sang ubas kag lana didto sa bodega nga sa diin ginabutang ang mga kagamitan sang templo kag sa diin nagatiner ang mga pari nga nagaalagad, ang mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo*, kag ang mga manugkanta.

Gani nagapromisa kami nga indi namon pagpabay-an ang templo sang amon Dios.

11

Ang mga Pumuluyo sang Jerusalem

¹ Sang sadto nga tion, ang mga pangulo sang katawhan *sang Israel* nagaestar sa Jerusalem, ang balaan nga siyudad. Karon, naggabot-gabot ang katawhan agod sa kada napulo ka pamilya may isa ka pamilya nga mag-estar sa Jerusalem, samtang ang nabilin magpabilin sa ila mga banwa.

² Gindayaw sang mga tawo ang tanan nga nagbuluntar nga mag-estar sa Jerusalem.

³⁻⁴ Ang iban nga mga Israelinhon, pati mga pari, mga Levita, mga suluguon sa templo, kag ang mga kaliwat sang mga suluguon ni Solomon, padayon nga nag-estar sa ila kaugalingon nga mga duta sa nagkalain-lain nga banwa sang Juda. Ang iban nga mga katawhan sang Juda kag Benjamin nag-estar sa Jerusalem.

Amo ini ang mga pangulo sang mga probinsya *sang Juda kag Benjamin* nga nag-estar sa Jerusalem.

Halin sa tribo ni Juda:

si Ataya nga anak ni Uzia (si Uzia anak ni Zacarias; si Zacarias anak ni Amaria; si Amaria anak ni Shefatia; kag si Shefatia anak ni Mahalalel nga halin sa kaliwat ni Perez);

⁵ si Maasea nga anak ni Baruc (si Baruc anak ni Col Hoze; si Col Hoze anak ni Hazaya; si Hazaya anak ni Adaya; si Adaya anak ni Joyarib; kag si Joyarib anak ni Zacarias nga halin sa kaliwat ni Shela).

⁶ (Sa mga kaliwat ni Perez may 468 ka maa-bilidad nga mga lalaki nga nag-estar man sa Jerusalem.)

⁷ Halin sa tribo ni Benjamin:

si Salu nga anak ni Meshulam (si Meshulam anak ni Joed; si Joed anak ni Pedaya; si Pedaya anak ni Kolaya; si Kolaya anak ni Maasea; si Maasea anak ni Itiel; kag si Itiel anak ni Jeshaya);

⁸ ang sunod kay Salu* amo si Gabai kag si Salai.

Ang kadamuon sang mga Benjaminehon 928 tanan.

⁹ Si Joel nga anak ni Zicri amo ang ila pinaka-pangulo kag ang ikaduha sa iya amo si Juda nga anak ni Hasenua.

¹⁰ Halin sa mga pari:

* **11:8** *ang sunod kay Salu: ukon, ang mga paryente ni Salu*

- si Jedaya nga anak ni Joyarib, si Jakin,
11 kag si Seraya nga anak ni Hilikia (si Hilikia anak ni Meshulam; si Meshulam anak ni Zadok; si Zadok anak ni Merayot; kag si Merayot anak ni Ahitub nga manugdumala sa templo sang Dios);
12 ang ila kaupod nga nagapangabudlay sa templo nga 822 ka lalaki;
si Adaya nga anak ni Jeroham (si Jeroham anak ni Pelalia; si Pelalia anak ni Amzi; si Amzi anak ni Zacarias; si Zacarias anak ni Pashur; kag si Pashur anak ni Malkia);
13 ang mga kaupod ni Adaya nga 242 ka lalaki nga mga pangulo sang mga pamilya;
si Amashsai nga anak ni Azarel (si Azarel anak ni Azai; si Azai anak ni Meshilemot; kag si Meshilemot anak ni Imer);
14 ang mga kaupod ni Amashsai nga 128 ka lalaki nga may mga abilidad.
Ang ila pinakapangulo amo si Zabdiel nga anak ni Hagedolim.
- 15 Halin sa mga Levita:
si Shemaya nga anak ni Hashub (si Hashub anak ni Azrikam; si Azrikam anak ni Hashabia; kag si Hashabia anak ni Buni);
16 si Shabetai kag si Jozabad, nga amo ang duha nga gintugyanan nga magdumala sa mga buluhaton sang mga Levita sa guwa sang templo;
17 si Matania nga anak ni Mica (si Mica anak ni Zabdi, kag si Zabdi anak ni Asaf). Si Matania amo ang nagapanguna sa mga manugkanta sa pagkanta sang pangamuyo

sang pagpasalamat;
si Bakkukia nga kaupod ni Matania;
si Abda nga anak ni Shamua (si Shamua anak
ni Galal, kag si Galal anak ni Jedutun).

¹⁸ Ang kadamuon sang mga Levita nga nag-
estar sa *Jerusalem*, ang balaan nga siyudad,
284 tanan.

¹⁹ Halin sa mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo*:
si Akub kag si Talmon, kag ang ila mga kaupod
nga mga guwardya nga 172 ka lalaki.

²⁰ Ang iban nga mga Israelinhon, pati mga pari
kag mga Levita, nag-estar sa mga duta nga gin-
panubli nila sa ila mga katigulangan sa nagkalain-
lain nga banwa sang Juda.

²¹ Pero ang mga suluguon sa templo nga ginad-
umalahan ni Ziha kag ni Gishpa didto nag-estar sa
bulobukid sang Ofel.

²² Ang pinakapangulo sang mga Levita sa
Jerusalem amo si Uzi nga anak ni Bani. (Si Bani
anak ni Hashabia; si Hashabia anak ni Matania;
kag si Matania anak ni Mica.) Si Uzi isa sa mga
kaliwat ni Asaf, nga amo ang mga manugkanta sa
templo sang Dios.

²³ Ang hari ang nagmando sa mga manugkanta
parte sa ila mga buluhaton kada adlaw.

²⁴ Si Petahia nga anak ni Meshezabel, nga isa sa
mga kaliwat ni Zera nga anak ni Juda, amo ang
representante sang katawhan *sang Israel* sa hari
sang Persia.

²⁵ Ang iban nga mga katawhan sang Juda nag-
estar sa mga banwa nga malapit sa ila mga uma.

Ang iban sa ila nag-estar sa Kiriath Arba, Dibon, Jekabzeel, kag sa mga baryo sa palibot sang sini nga mga banwa.

²⁶ *Ang iban sa ila nag-estar* sa Jeshua, Molada, Bet Pelet,

²⁷ Hazar Shual, Beersheba kag sa mga baryo sa palibot sini.

²⁸ *May ara man sa ila nga nag-estar* sa Ziklag, sa Meconah kag sa mga baryo sa palibot sini,

²⁹ sa En Rimmon, Zora, Jarmuth,

³⁰ Zanoah, Adullam, kag sa mga baryo sa palibot sang sini nga mga banwa. *Ang iban pa gid sa ila nag-estar* sa Lakish kag sa malapit nga mga uma, kag sa Azekah kag sa mga baryo sa palibot sini. Gani nag-estar ang katawhan sang Juda halin sa Beersheba hasta sa Pulopattag sang Hinom.

³¹ Ang iban nga mga katawhan sang Benjamin nag-estar sa Geba, Micmash, Aya, Bethel kag sa mga baryo sa palibot sini.

³² *Ang iban sa ila nag-estar* sa Anathoth, Nob, Anania,

³³ Hazor, Rama, Gathaim,

³⁴ Hadid, Zeboim, Nebat,

³⁵ Lod, Ono, kag sa Pulopattag sang mga Manugobra.

³⁶ Ang iban nga mga Levita nga nag-estar sa Juda ginpaestar upod sa katawhan sang Benjamin.

12

Ang mga Pari kag ang mga Levita

¹⁻⁷ Amo ini ang lista sang mga pari kag sang mga Levita nga nagbalik *halin sa pagkabihag* kaupod

ni Zerubabel nga anak ni Shealtiel kag ni Jeshua *nga pangulo nga pari*. Ang mga pari amo sila ni Seraya, Jeremias, Ezra, Amaria, Maluc, Hatush, Shecania, Rehum, Meremot, Iddo, Gineto,^{*} Abia, Miamin,[†] Moadia, Bilga, Shemaya, Joyarib, Jedaya, Salu, Amok, Hilikia, kag Jedaya. Sila ang mga pangulo sang ila kapareho nga mga pari kag sang mga kaupod sini sang panahon ni Jeshua.

⁸ Ang mga Levita amo sila ni Jeshua, Binui, Kadmiel, Sherebia, Juda kag Matania. Si Matania kag ang iya mga kaupod amo ang gintugyanan sa pagkanta sang mga kanta sang pagpasalamat.

⁹ Kag si Bakbukia, Uni, kag ang ila mga kaupod amo ang gintugyanan sa pagsabat sa sadto nga kanta.

Ang mga Kaliwat sang Pangulo nga Pari nga si Jeshua

¹⁰ Si Jeshua amay ni Joyakim.

Si Joyakim amay ni Eliashib.

Si Eliashib amay ni Joyada.

¹¹ Si Joyada amay ni Jonatan.

Kag si Jonatan amay ni Jadua.

Ang mga Pangulo sang mga Pamilya sang mga Pari

¹² Sang si Joyakim ang pangulo nga pari amo ini ang mga pangulo sang mga pamilya sang mga pari:

Si Meraya ang pangulo sang pamilya ni Seraya.

^{*} **12:1-7** *Gineto*: ukon, *Gineton* [†] **12:1-7** *Miamin*: ukon, *Miniamin*

Si Hanania ang pangulo sang pamilya ni Jeremias.

¹³ Si Meshulam ang pangulo sang pamilya ni Ezra.

Si Jehohanan ang pangulo sang pamilya ni Amaria.

¹⁴ Si Jonatan ang pangulo sang pamilya Maluc.

Si Jose ang pangulo sang pamilya ni Shebania.‡

¹⁵ Si Adna ang pangulo sang pamilya ni Harim.

Si Helkai ang pangulo sang pamilya ni Merayot.§

¹⁶ Si Zacarias ang pangulo sang pamilya ni Iddo.
Si Meshulam ang pangulo sang pamilya ni Gineton.

¹⁷ Si Zicri ang pangulo sang pamilya ni Abia.

Si Piltai ang pangulo sang pamilya ni Miniamin kag ni Moadia.

¹⁸ Si Shamua ang pangulo sang pamilya ni Bilga.

Si Jehonatan ang pangulo sang pamilya ni She-maya.

¹⁹ Si Matenai ang pangulo sang pamilya ni Jor-yarib.

Si Uzi ang pangulo sang pamilya ni Jedaya.

²⁰ Si Kalai ang pangulo sang pamilya ni Salu.

Si Eber ang pangulo sang pamilya ni Amok.

²¹ Si Hashabia ang pangulo sang pamilya ni Hilkia.

Si Netanel ang pangulo sang pamilya ni Jedaya.

Ang mga Pangulo sang mga Pamilya sang mga Levita

‡ **12:14** *Shebania:* ukon, *Shecania*
Meremot

§ **12:15** *Merayot:* ukon,

²² Sang panahon sang paghari ni Darius sa Persia, ginlista ang mga ngalan sang mga pangulo sang mga pamilya sang mga pari kag sang mga Levita, sadtong panahon *sang mga pangulo nga pari nga sila* ni Eliashib, Joyada, Johanan, kag Jadua.

²³ Ang mga pangulo sang mga pamilya sang mga Levita nalista sa Libro sang Kasaysayan hasta sang panahon ni Johanan nga apo ni Eliashib.

²⁴ Amo ini ang mga pangulo sang mga pamilya sang mga Levita: Si Hashabia, Sherebia kag si Jeshua nga anak ni Kadmiel,* kag ang iban pa nila nga mga kaupod nga nagatindog sa pihak nila sa tion sang pagkanta sa templo sang mga pagdayaw kag pagpasalamat sa Dios. Ini sila nagasabat sa kanta sang pihak nga grupo, suno sa sugo ni David nga alagad sang Dios.

²⁵ Lakip na diri si Matania, Bakbukia, kag Obadias.

Ang mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo* nga nagabantay sa mga bodega nga ara sa mga puwertahan dampi amo sila ni Meshulam, Talmon, kag Akub.

²⁶ Ini sila nag-alagad sang panahon ni Joyakim nga anak ni Jeshua kag apo ni Jozadak, kag sang panahon ni Nehemias nga gobernador kag ni Ezra nga pari kag manunudlo sang Kasuguan.

Gindedikar sa Dios ang Pader sang Jerusalem

²⁷ Sang tion sang pagdedikar sang pader sang Jerusalem, ginpatawag ang mga Levita halin sa ila

* **12:24** *Jeshua nga anak ni Kadmiel: ukon, Jeshua, Binui, Kadmiel*

ginaestaran. Ginpakadto sila sa Jerusalem para magpartisipar sa malipayon nga selebrasyon sang pagdedikar sang templo paagi sa pagkanta sang mga kanta sang pagpasalamat kag pagtukar sang mga cymbals, arpa, kag lira.

²⁸ Ginpakadto man ang mga manugkanta halin sa mga baryo sa palibot sang Jerusalem kag sa mga baryo sang mga Netofanhon.

²⁹ May ara sa ila nga halin sa banwa sang Bet Gilgal, kag sa lugar sang Geba kag Azmavet. Kay ang mga manugkanta nagtukod sang ila kaugalingon nga mga baryo sa palibot sang Jerusalem.

³⁰ Naghimo sang seremonya sa pagpakatinlo ang mga pari kag ang mga Levita para matinluan sila, kag amo man ang ila ginhimo para sa mga tawo, sa mga puwertahan sang siyudad kag sa pader sini.

³¹ Gindala ko ang mga pangulo sang Juda sa ibabaw sang pader, kag nagpatipon ako didto sang duha ka dako nga grupo sang mga manugkanta para magpasalamat sa *Dios*. Ang isa ka grupo nagmartsa didto sa ibabaw sang pader pakadto sa Puwertahan nga Ginahabuyan sang Basura.

³² Nagasunod sa ila si Hoshaya kag ang katunga sang mga pangulo sang Juda,

³³ kaupod sila ni Azaria, Ezra, Meshulam,

³⁴ Juda, Benjamin, Shemaya, Jeremias,

³⁵ kag ang pila ka pari nga nagapatunog sang trumpeta. Nagasunod man si Zacarias nga anak ni Jonatan. (Si Jonatan anak ni Shemaya. Si Shemaya anak ni Matania. Si Matania anak ni Micaya. Kag si Micaya anak ni Zacur nga kaliwat ni Asaf.)

³⁶ Nagasunod man kay Zacarias ang iya mga kaupod nga sila ni Shemaya, Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel, Juda, kag Hanani. May dala sila nga mga instrumento pareho sang mga ginpangtukar sadto ni *Haring* David nga alagad sang Dios. Ini nga grupo ginapangunahan ni Ezra nga manunudlo sang Kasuguan.

³⁷ Pag-abot nila sa Puwertahan nga Pakadto sa Tuburan, nagsaka sila sa hulu-hagdanan nga pakadto sa Banwa ni David.[†] Nag-agi sila sa palasyo ni David hasta nakaabot sila sa Puwertahan nga Pakadto sa Tubig, sa east sang siyudad.

³⁸ Ang ikaduha nga grupo nagmartsa pawala sa ibabaw sang pader. Nagsunod ako sa sini nga grupo kaupod ang katunga sang katawhan.[‡] Nag-agi kami sa kilid sang Tore nga May mga Hurno pakadto sa Malapad nga Pader.

³⁹ Halin didto nag-agi kami sa Puwertahan ni Efraim, sa Daan nga Puwertahan,[§] sa Puwertahan sang mga Isda, sa Tore ni Hananel, kag sa Tore sang Isa ka Gatos.* Dayon nag-agi kami sa Puwertahan sang mga Karnero kag nagpundo sa may Puwertahan sang Guwardya.

⁴⁰ Ang duha ka grupo nga nagapasalamat sa Dios samtang nagamartsa nagderetso sa templo sang Dios. Nagderetso man ako didto kag ang katunga sang mga opisyal nga kaupod ko.

[†] **12:37** *Banwa ni David*: Ini isa ka lugar nga parte sang Jerusalem. Tan-awa sa 2 Sam. 5:7 kag 1 Har. 8:1 kag 9:24. [‡] **12:38**

katawhan: ukon, mga opisyal [§] **12:39** *Daan nga Puwertahan*:

ukon, *Puwertahan ni Jeshana* ^{*} **12:39** *Tore sang Isa ka Gatos*:

Siguro ang “isa ka gatos” amo ang kataason sang tore ukon ang kadamuon sang halintang sang iya hagdanan.

⁴¹ Didto man ang mga pari nga nagapatunog sang trumpeta nga sila ni Eliakim, Maasea, Miniamin, Micaya, Elioenai, Zacarias, kag Hanania,

⁴² kag *ang mga manugkanta* nga sila ni Maasea, Shemaya, Eleazar, Uzi, Jehohanan, Malkia, Elam, kag Ezer. Ini sila nga mga manugkanta ginapan-guluhan ni Jezrahia.

⁴³ Sadto nga adlaw, naghalad sila sang madamo gid nga mga halad kag nagsinadya, tungod kay ginlipay gid sila sang Dios. Pati mga babayi kag mga bata nagsinadya man. Gani ang gahod sang ila sinadya mabatian pa sa malayo.

⁴⁴ Sang sadto man nga adlaw, nagbutang sila sang mga lalaki nga magdumala sang mga bodega nga bulutangan sang mga regalo, sang una nga patubas, kag sang ikanapulo. Sila ang magkolekta sang mga halad halin sa mga uma sa palibot nga mga banwa para sa mga pari kag sa mga Levita, suno sa Kasuguan. Kay nalipay ang katawhan sang Juda sa mga buluhaton sang mga pari kag sang mga Levita.

⁴⁵ Ginhimo nila ang seremonya sa pagpakatinlo kag ang iban pa nga mga buluhaton nga ginapatu-man sa ila sang ila Dios. Ginhimo man sang mga manugkanta kag sang mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo* ang ila mga buluhaton suno sa mga sugo ni *Haring* David kag sang iya anak nga si Solomon.

⁴⁶ Halin pa sang panahon ni *Haring* David kag ni Asaf, may ara na sang mga nagapangulo sa mga manugkanta sang pagdayaw kag pagpasalamat sa Dios.

⁴⁷ Gani sang panahon ni Zerubabel kag ni Ne-

hemias, ang tanan nga Israelinhon naghatag sang ila mga halad para sa mga manugkanta kag mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo*, kag pati man sa mga Levita. Kag ginpartihan man sang mga Levita ang *mga pari nga* mga kaliwat ni Aaron halin sa ila mga nabaton.

13

Ang mga Pagbag-o nga Ginhimo ni Nehemias

¹ Sang ginbasa ang Libro ni Moises sa mga tawo sa sina nga adlaw, nadiskobrehan nila nga ginabawalan ang mga Ammonhon kag mga Moabnon sa pag-impon sa komunidad sang Dios.

² Kay wala nila paghatagi sang pagkaon kag ilimnon ang mga Israelinhon *sang pagguwa nila sa Egypt*. Sa baylo, ginsuhulan nila si Balaam nga pakamalauton ang mga Israelinhon. Pero ang pagpakamalaot kuntani nga ato ginhimo sang Dios nga pagpakamaayo.

³ Sang mabatian sang mga tawo ato nga kasuguan, wala nila ginpaimpon sa ila ang indi matuod nga mga Israelinhon.

⁴ Antes ato natabo, si Eliashib nga pari, nga manugdumala sang mga bodega sa templo sang amon Dios kag paryente ni Tobia,

⁵ nagtugot kay Tobia nga gamiton niya ang dako nga kuwarto sa templo. Ini nga kuwarto ginagamit sadto nga bodega para sa mga halad nga regalo, insenso, mga kagamitan sa templo, mga halad sa mga pari, mga ikanapulo sang mga uyas, duga sang ubas, kag lana, nga suno sa Kasuguan para sa mga Levita, sa mga manugkanta,

kag sa mga guwardya sang mga puwertahan *sang templo*.

⁶ Wala ako sa Jerusalem sang natabo ato, tungod kay sang ika-32 nga tuig sang paghari ni Artaserkes sa Babilonia, nagkadto ako sa iya. Sang ulihi ginsugtan niya ako

⁷ nga magbalik sa Jerusalem. Kag pag-abot ko, nahibaluan ko ang malain nga ginhimo ni Eliashib nga amo ang pagpaestar kay Tobia sa kuwarto nga ara sa ugsaran sang templo sang Dios.

⁸ Sa akon puwerte nga kaakig, ginpanghaboy ko ang tanan nga kagamitan ni Tobia paguwa sa kuwarto.

⁹ Dayon nagmando ako nga tinluan ang kuwarto, kag pagkatapos ginpabalik ko didto ang mga kagamitan sang templo pati ang mga halad nga regalo kag ang insenso.

¹⁰ Nahibaluan ko man nga ang mga Levita wala na mahatagi sang parte nga para sa ila, gani sila kag ang mga manugkanta nga gintugyanan sa mga buluhaton sa templo nagpalauli na sa pagpanguma.

¹¹ Gani ginsabdong ko ang mga opisyal kag ginsilingan, “Ngaa ginpabay-an ninyo ang templo sang Dios?” Ginpatawag ko dayon ang mga Levita kag ang mga manugkanta kag ginpabalik sa ila mga buluhaton sa templo.

¹² Kag sa liwat ang tanan nga katawhan sang Juda nagdala sang ikanapulo sang ila mga uyas, duga sang ubas, kag lana didto sa mga bodega.

¹³ Ang ginpadumala ko sa mga bodega amo sila ni Shelemia nga pari, si Zadok nga manunudlo

sang Kasuguan, kag si Pedaya nga Levita. Gin-pabulig ko man sa ila si Hanan nga anak ni Zacur kag apo ni Matania. *Sila ang akon ginpili* tungod kay masaligan sila. Gintugyan ko man sa ila ang pagpanghatag sang mga parte sang ila kapareho nga mga manugpangabudlay sa templo.

¹⁴ *Dayon nagpangamuyo ako*, “O Dios ko, dum-duma ako kag indi gid pagkalimti ang mga maayo nga ginhimo ko para sa imo templo kag sa mga buluhaton sini.”

¹⁵ Sadto nga tion, may nakita ako nga mga taga-Juda nga nagapuga sang ubas sa Adlaw nga Inugpahuway. Ang iban sa ila nagakarga sa mga donkey sang mga uyas, bino, ubas, higos,* kag iban pa nga mga butang para dal-on sa Jerusalem *kag ibaligya*. Gani ginpaandaman ko sila nga indi sila magbaligya sang ila mga produkto sa Adlaw nga Inugpahuway.

¹⁶ May ara man nga mga taga-Tyre nga nagaes-tar sa Jerusalem nga nagdala sang mga isda kag sang iban pa nga mga inugbaligya. Kag ginbaligya nila ini sa mga taga-Juda nga ara sa Jerusalem sa sina nga Adlaw nga Inugpahuway.

¹⁷ Gani ginsabdong ko ang mga pangulo sang Juda kag ginsilingan, “Ano bala ini nga kalautan nga inyo ginahimo? Wala ninyo ginapakabalaan ang Adlaw nga Inugpahuway!

¹⁸ Indi bala nga amo man ini ang ginhimo sang inyo mga katigulangan, gani kita kag ang ini nga siyudad ginsilutan sang aton Dios? Karon, gi-napaakig pa gid ninyo tapat ang Dios sa inyo

* **13:15** *higos*: ang bunga sang kahoy nga higera (ukon, fig tree)

ginahimo, kay wala ninyo ginapakabalaan ang Adlaw nga Inugpahuway.”

¹⁹ Gani nagmando ako nga siradhan ang puwertahan sang siyudad kada Biyernes[†] sang hapon,[‡] kag indi ini pagbuksan hasta indi matapos ang Adlaw nga Inugpahuway. Ginpabantayan ko sa akon mga tinawo ang mga puwertahan para wala sing bisan ano nga inugbaligya nga makasulod sa siyudad sa Adlaw nga Inugpahuway.

²⁰ Kon kaisa, ang mga negosyante nagatulog sa guwa sang Jerusalem kon Biyernes sang gab-i.

²¹ Pero ginpaandaman ko sila. Siling ko, “Ngaa diri kamo nagatulog sa pader sang siyudad? Kon liwaton pa ninyo ini makatilaw gid kamo sa akon.” Gani halin sadto wala na sila magbalik sa Adlaw nga Inugpahuway.

²² Dayon ginmanduan ko ang mga Levita nga magpakatinlo sila[§] kag magbantay sa mga puwertahan para kabigon sang mga tawo nga pinasahi nga adlaw ang Adlaw nga Inugpahuway.

Dayon nagpangamuyo ako, “O Dios ko, dum-duma man ining ginhimo ko, kag kaluoyi ako suno sa imo dako nga gugma.”

²³ Sadto man nga mga inadlaw, nakita ko nga may mga taga-Juda nga nagpangasawa sang mga babayi nga taga-Ashdod, taga-Ammon, kag taga-Moab.

²⁴ Katunga sang ila mga anak nagahambal sa linguahe sang Ashdod ukon sa linguahe sang

[†] **13:19** *Biyernes*: sa Hebreo, *antes sang Adlaw nga Inugpahuway*

[‡] **13:19** *hapon* sang nagasalop na ang adlaw **§ 13:22** *magpakatinlo sila*: buot silingon, tumanon nila ang seremonya sang pagpakatinlo

iban nga mga lugar, kag indi sila makahambal sa linguahe sang Juda.

²⁵ Gani ginsabdong ko kag ginpakamalaot ini nga mga taga-Juda. Ginhanot ko ang iban sa ila kag gin-gan-it ang ila mga buhok. Ginpasumpa ko sila sa *ngalan sang* Dios nga sila kag ang ila mga anak indi na gid magpangasawa ukon magpamana sang mga indi Israelinhon.

²⁶ Dayon nagsiling ako sa ila, “Indi bala nga amo ini ang kabangdanan sang pagpakasala ni Haring Solomon sang Israel? Wala sing hari sa bisan diin nga nasyon nga pareho sa iya. Palangga siya sang iya Dios, kag ginhimo siya sang Dios nga hari sa bilog nga Israel. Pero sa pihak sini nagpakasala siya tungod nga gin-ganyat siya sang iya mga asawa nga indi Israelinhon.

²⁷ Ti, pasugtan lang bala namon ining kalautan nga ginahimo ninyo nga amo ang pagluib sa aton Dios paagi sa pagpangasawa sang indi Israelinhon?”

²⁸ Si Joyada nga anak sang pangulo nga pari nga si Eliashib may anak nga nakapangasawa sa anak ni Sanbalat nga taga-Horon, gani ginpahalin ko siya.

²⁹ Dayon nagpangamuyo ako, “O Dios ko, indi pagkalimti *nga silutan* sila tungod nga ginbaliwala nila ang ila pagkapari kag ang ila panaad bilang mga pari kag mga Levita.”

³⁰ Gani ginsiguro ko nga ang katawhan sang Israel hilway na sa bisan ano nga impluwensya sang mga indi Israelinhon. Kag ginhatagan ko sang obra ang mga pari kag ang mga Levita suno sa taga nila ka buluhaton.

³¹ Ginsiguro ko man nga ang mga gatong *nga gamiton sa paghalad* madala sa husto nga tion, pati ang mga nahauna nga patubas.

Dayon nagpangamuyo ako, “O Dios ko, dum-duma ako kag pakamaayuha.”

**Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
Hiligaynon: Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios
(Bible) for the Philippines**

copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 Biblica, Inc.

Language: Ilonggo

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Magamit sang tanan ini nga obra/translation paagi sa Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Agod makita ang kopya sang ini nga license, bisitahi ang <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> ukon magpadala sang sulat sa Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Ang Biblica® amo ang trademark nga rehistrado para sa Biblica, Inc., ang paggamit sang sini (Biblica®) nga trademark ginakinahanglan sang permiso halin sa Biblica, Inc. Suno sa polisiya nga ginbutyag didto sa CC BY-SA license, mahimo nga kopyahon kag idistribute ining orihinal nga obra/translation basta nga ipabilin ang trademark nga Biblica® suno sa orihinal sini nga pagkasulat. Kon yara ikaw nga ginbag-o ukon ginhimo nga modipikasyon sa sini nga kopya, kinahanglan ipahibalo kon ano ini kag butangan sang sini nga impormasyon: “Ang orihinal nga obra/translation iya sang Biblica Inc. magamit ini nga wala sing bayad, bisitahi lang ang www.biblica.com kag ang open.bible.”

Ang impormasyon bahin sa copyright kinahanglan makita sa Title ukon copyright page sang obra/translation. Amo ini ang dapat masulat:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Kon may yara ikaw nga ginbag-o sa kopya, kinahanglan nga mahibal-an ini paagi sa paggamit sang pareho gihapon nga license (CC BY-SA).

Kon kinahanglan nga ipahibalo mo sa Biblica Inc., ang imo ginhimo nga pagbag-o ukon modipikasyon sa sini nga kopya, palihog bisitahi kami sa <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Libre Ang Pulong Sang Dios™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 sang Biblica, Inc.

Biblica® Open Hiligaynon Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2006, 2011, 2022 by Biblica, Inc.

Ang “Biblica”, kag ang Biblica logo mga trademark nga ginrehistro sang Biblica, Inc sa United States Patent and Trademark Office. Gin-gamit nga may permiso.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 3 May 2025

84488a6a-84c1-596e-af6b-5a0f432656b4